

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utóza 47. és 49. szám.
---	--	--	--

A színház ujjáépitése.

Debreczen, március 9.

E lap 9-ik számában felvetett kérdéshez hozzászólni minden érdeklődőnek kötelessége.

Elsősorban keresem e kérdés tárgyalásánál Debreczen városának kulturális fejlődése szempontjából megállapított ama programját, mely szép sorrendben — a művelődés logikai sorrendjét értem — megállapítja: mit is akar tenni ez a város évről-évre, vagy legalább is pár egymásután következő esztendőben kulturájának emelése végett.

Tudom jól, hogy a kulturális élet egy szakadatlan folyamata. Éppen ennek a folyamatnak folytonossága igényli, hogy valamely irányelv tüzessék ki, amit követni, amit megvalósítani szükséges.

Mindnyájunkat lelkesít az egyetem kérdése. Ez a város messzemenő áldozatokra kész. Hisz, remél, aggódik és várva-várja, hogy a megígért egyetemek közül mikor és milyen sorrendben kap egyet?

A színház, mely szép multra néz-

het vissza, ebben a városban is nagy missziót tölt be.

Épít, ha az ösök szép és nemes kultuszát, a magyar nemzeti érzést műveli; rombol, erkölcsstelséget terjeszt, ha trágár és sikamlós darabjaival lerontja mindazt, amit a családi és iskolai nevelés épít. Ha a színház lesüllyedt az üzleti érdekek alacsony színvonalára, már akkor minden gondolkodó egyén előtt elveszti kulturális jogosultságát és a magasabb ideal helyett csak a zsebre dolgozik.

Felvettétvén a színház átalakításának vagy egészen újból való építésének a kérdése, azt kérdezem: a város kormányzás helyes irányu és okosan beosztott programja kivanja-e, követeli-e e munkának olyan gyors végrehajtását, mint azt némelyek óhajtják.

Okosan, öntudatosan vezetett városkormányzási programban a különböző irányok: kultúra, közegészségügy (ez is kultúra,) közgazdaság, ipar és kereskedelem, szegényügy stb. mind-mind fontoságuk és a szükséglet mérvéhez képest helyt foglalnak a megvalósítás sorrendjében.

Rohamosan fejlődő városunkban, elismerem, hogy mostani színházunk szűk, azt a nézetet is osztom, hogy befogadó képességét vagy így, vagy úgy emelni kell, de azt már nem ismerem el, hogy a kultúra itt felmerülő igényeinek sorrendjében most már ennek a színháznak átalakítása vagy éppen ujjáépítése következzen. Sok dolog és szükséglet bir itt több fontossággal, csak helyezkedjünk az okos körültekintés és igazi népművelődés helyes nézőpontjára. Pár ezer gyermek védtelenül csatangol a külsőségeken, a szélső utcákon. Tizenöt-husz óvoda létesítése előbbre való a színház átalakításánál.

Az elemi oktatás kérdése talán már semmi kívánni valót nem hagy fenn? Debreczen városának azt az okos és helyes politikát, melyet a tanyai iskolák államosításával megkezdett, tovább kell folytatni. Nem szégyen-e Debreczen kulturájának, hogy az itt élő tanítók legnagyobb részének javadalma, még most sincs úgy rendezve, mint az a legközelebb megalkotott tanítói fizetéseket rendező törvény rendeli és követeli. Vagy talán nem csatangol-e még mindig pár-

A cukrázskatulya?

Irta: Benda Jenő.

Egy zajos multu barátom emlékei közt meglátam egy cukrázskatulyát, oldalán a cég nevével: Fekete Zsigmond cukrázsdája Budapest, József-körút 8. Zajos multu barátom az ócska skatulya históriáját így beszélte el:

Akkor egy fiatal elvált asszonynak udvaroltam. Az asszony aig volt huszonkétéves, molett, fehér arcu, szénfeke haju, pisze, pajkos égő csóku. Szerette a teát, amit együtt főztünk s együtt fogyasztottunk el, ugyanegy csészéből, olyan módon, hogy az asszony az ölembe ült s engem is megittatott. Szerette a jó teasüteményt, miért is én a legfinomabb cukrázskülönlegességeikért kutattam át a várost. Szeretett talán engem is, de ebben még nem voltam egészen biztos. A lakásomon mindössze kétszer, vagy háromszor találkoztunk s akkoriban talán a negyedik találkozásnál vettem ezt a doboz süteményt Fekete Zsigmondnál a József-körúton.

A csengő hangjára örömmel dobtam el a szivaromat és siettem ajtót nyitni. Az ilyen csecsemőkoru szerelmeknél az ember még minden egyes randevun kétkedve várja a nőt: hátha nem jön el?! Es kitörő örömmel üdvözlö: mégis eljött!

Mégis eljött: pedig künn zord csunya téli nap volt. Lesegitettem a bundácskáját, lehuztam kezéről a vékony, szarvasbőr kez-

tyüt s a megfagyott ujjacskák hegyét csókokkal melengtettem. A kis asszony egy nagy karosszékre süppedve türtte ezt, mint egy negédes, elkényeztetett cicá. Aztán egyszerre két tenyere közé fogta az arcomat, oda fordította maga felé.

— Nézzen meg jól!

— Miért?

— Hogy nagyon hamar el ne felejtsem.

Bucsuzzék el tőlem szépen, mert ma lát utóljára!

Az ölembe ült, teáztunk, úgy, amint megszoktuk volt: egy csészéből. Az asszony pajkos gyerek módjára hintázta magát az ölemben és jóízűen ropogtatta a teasüteményt. Én pedig kérleltem:

— Ilyen hamar! Alighogy megismertem, már is el akar hagyni!

— Kell, edes! Kell! Azt hiszi, hogy én nem szívesen maradnék a magáé?

— De hát miért kell?

— Mondtam már: férjhez megyek. Legalább az esküvőig hü akarok maradni a jövődöbéli uramhoz.

— Ez tulságos erkölcsi skrupulozitás! Ne hagyjon el!

Csak a fejét rázta, a szép, fekete hajkoronás, összeborzadt fejét s innmár a tizedik teasüteményt h-rapta apró fehér fogaeszkái közé.

— Pompás! Hol vette ezt a süteményt?

— Lássá! — mondtam mélabusan — ma kezdük meg ezt a skatulyát! Legalább azt várja meg, amíg ez a doboz is elfogy! Kacagott.

— Tudja mit? De vigyázzon! Nem sokat nyert vele! En mértéktelenül szeretek mindenféle édességet.

Es kacéran rakott ki maga elé még három darab halálraitelt süteményt.

Amikor elment, megszámloltam a teasüteményeket. Nyolevannégy darab maradt.

Jött a következő alkalommal, én hozzá sem nyultam a dobozhoz, ő azonban gonoszul nevetett és újra megevett nyole darabot.

Harmadszor jött. Elfogyott öt sütemény.

Negyedszer hét.

Ötödször elfelejtettünk teázni.

Hatodszor egy kicsit szeszélyes volt a nő; nem evett meg csak négy süteményt.

Ötödször szentimentális volt a nő, a csókja megforrósodott és csak két süteményt evett.

Hatodszor a vállamra borulva sirt és nem kért sem teát, sem süteményt.

Azután jött öt bájos, csókos, szerelmes hónap; mindennap teáztunk, de soha sem ettünk hozzá süteményt.

— Látod! — mondta a nő és boldogan föl kacagott. Ha jól vigyázzunk rá és nem pazaroljuk, örök időnkig tart egy ilyen doboz teasütemény!

Amikor a barátom idág ért el a mesében, kinyitotta a skatulya fedelét. Üres volt.

— Most már üres! — mondta nevetve.

— Hát mégsem tartott örökké?

— Nem! A hatodik hónapban meglátogatott egy idegen asszony. A három vizit alatt elfogyasztotta az egészet!

Megnyílt LENGYEL SAMU kalap, fehérnemű és uridivat üzlete
Piac-u. 43. A Dreher söröcsar. mellett

1909/1 1-2 old.
Viepesulobol

száz beiskolázatlan növendék e városban és külsőségein? Az a kárhozatos rendszer, mely a tanítótól mindig csak politikai „behódolást” kívánt, megbukott. Kívánatos, hogy többé soha fel ne támadjon. Ha nincs elég iskola mint a hogy nincs, ha az iskolafentartó felekezetek kimerültek, a városnak törvényben előírt kötelessége új iskolák állítása. A létező felekezeti, társulati és magán polgári iskolák mellett, melyek magas tandíjszedésből tartják fenn magukat egy községi vagy állami jellegű ilyen fiú és leányiskola létesítése, melyben a szegény ember is járathatná a maga gyermekét, kulturális szükség volna.

Czadag alföldi városok: Kecskemét, Szeged, Arad, a szomszéd Nagyvárad, Szatmárnémeti alapvető kulturális intézményeik kifejlesztésénél igénybe vették és veszik az állam támogatását; az ezt három évtizeddel tevő Munkács pedig mintaszerű iskoláival csaknem egyedül áll e hazában. Ezeket a példákat csak azért hoztam elő, mert ezek megvalósítása, létesítése fontosabb és eredményében messze kihatóbb, mintha a színházat, mely még egy ideig így is megfelel, sok százezer korona költséggel átalakítjuk. De hiszen két gazdasági iskolánk, a fémipari szakiskola, siketnémák iskolája felépítése, a gyenge tehetségűek szépen megindult oktatásának fejlesztése és rendezése, a nagy és milliókat felémesztő két alkotás: vízvezeték és csatornázás megvalósítása mind-mind olyan dolgok, melyek a város műszaki közegeit pár esztendőre egészen lekötik. Legközelebb a városi közkórház kibővítésének immár elodázhatatlan kérdése is előtérbe nyomult, így hát mivel nem látom indokoltnak, hogy míg ezek az igazán nagyfontosságú ügyek le nem bonyolítottak, míg ezek létesítése folyamatban van, színházépítés avagy átalakításba kezdjünk bele.

A 9-dik számban közölt igen tárgyilagos cikk részleteit nem kisérem pontról-pontra. Azt, hogy egy demokratikus város fejlődésébe nem illik bele a páholy-jog — azért, mert valaki gazdagabb és előbbi évben már páholyt használt — elismerem és ezt a polgári egyenlőség ellen való abuzusnak tartom én is.

A szinügyi bizottság fenn vagy fenn nem tartása eldől, ha a színházat a város bérbe adja. Csak hirdesse meg a jövő három évre így a bérletet a város, biztos vagyok benne, hogy lesz pályázó és megtudjuk e három év példájából: mit és hogyan tegyen a város később?

Az általam mindig első helyre tett kulturális érdekek szempontja is azt követeli, hogy színházunk ügyének rendezésével várjunk még pár esztendőt. Ennek a dolognak még érni kell. Tartsunk sorrendet. Ne vessünk fel ötletszerűen olyan kérdéseket, melyek csak zavarólag hatnak s a már megkezdett nagyarányú alkotások végrehajtását csak késleltethetik.

Végzavam: A nagy és égető kulturális kérdések és más városi alkotások között, a színházkérdés még várhat.

Mielőtt ilyen nagy kiadást igénylő kérdés megoldásához fognánk, talán a dolog anyagi vonatkozásait is mérlegelni kellene.

Azt hiszem: sokan gondolkoznak úgy mint én!

Kozma László.

A gázgyár kibővítése.

(Vizgázgyárat építenek. — Megnagyobbitják az üzemet. — Félmillió koronás befektetés. A — kibővített gyár hat millió köbméter gázt termel. — Ki fedezi a költségeket?)

Csak mióta a kultúra és a haladás barátai vezetik a várost, tapasztalható az az öröndetes érdeklődés, amelylyel a bizottsági tagok a szakbizottságok ülései iránt viseltetnek. Minden ülésen ugyszólván teljes számban jelen vannak a tagok, akik nem huzni-halasztani igyekeznek a város ügyeit, hanem körültekintően meghányva-vetve a tárgyalás alá kerülő ügyeket, érdemben határoznak felettük s így minden ülésen hatalmas lépéssel halad Debrecen városa a kulturális fejlettség ama fokához, amelyen a nagy magyar városok vannak.

Örömmel látjuk és elismeréssel állapítjuk ezt meg, mert jele ez annak, hogy pótolni igyekeznek Debreczen azt, amit évtizedek hosszu sora alatt elmulasztott.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésének a gázgyár kibővítése volt egyik legérdekesebb tárgya. A bizottság elfogadta a gázgyár kibővítésének tervét s ezzel a közvilágítás ügyén lendített igen erőset. Jellemző a gázgyár kitünő vállalati erejére, hogy a kibővítéshez szükséges fél millió koronát saját maga fedezi. Az ülés ezen részéről szóló tudósításunk az alábbi:

Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak Márk Endre, Vargha Elemér dr. tanácsnok, Magoss György dr. főügyész, Fejér Ferenc dr., ifj. Schwarcz Vilmos, Tüdös János dr., Bacsó dr., Freund Jenő dr., Aczél Géza. Csanak József, Rickl Antal, Poroszlay László, Kardos László, Lófkovics Márton dr., Kernhoffer József, Homlóssy Arthur, Debreczeni Jenő gázgyár igazgató, Zádor Lajos, Roncsik Lajos főszámvevő, Révi Nándor dr., Lóth Emil dr. jegyző, Kaszanyitzky Endre.

(Vizgázgyár és kibővítés.)

Az ülés első tárgya a gázgyár kibővítése volt. Vargha Elemér dr. előadta, hogy a gázgyár 800 ezer köbméter termőképességre van berendezve, de a mai szükséglet meghaladja a két millió köbmétert. Ezért a tanács szükségesnek látta a gázgyár kibővítését. Ez két irányban történik. Egy vizgázgyár felállításával, mely naponta 3000 köbméter gázt képes legyen termelni, másrészt a gázgyár kibővítésével. Szükséges két új léghűtő és egy vízcsöves hűtő építése 15 ezer köbméter termelő képességgel, továbbá 8000 köbméter gáztartály építése. Az összes építési költségek 490 ezer koronára rúgnak. A tanács felhívta a gázgyár igazgatót, hogy a terveket sürgősen készítse el és a versenytárgyalási hirdetményt bocsássa ki. Kéri, mondja ki a bizottság, hogy javasolja a gázgyár kibővítését.

Debreczeni Jenő, a világítási vállalat igazgatója ismerteti a gázgyár állapotát. A gázgyár túl van terhelve. Naponta 4000 köbméter gáz termelésére van berendezve és tízezer köbmétert kell termelnie. Ezért vált szükségessé a gázgyár kibővítése. A kibővítés eszköze első sorban a vizgázgyár felállítása. Ismerteti a vizgázgyártást. Lé-

nyege az hogy egy vashengerbe, mely fehér izzásig hevített kokszzsal van megtöltve, vizet vezetnek be. A víz 8—900 fok C.-nál felbomlik alkotórészeire hidrogénre és oxigénre, amelyek egyesülnek a széneny molekuláival és így alkotják a vizgázt. A vizgázt egyharmadrész arányban keverik a köszéngázzal, amelylyel állandó és jó minőségű gázkeveréket ad. A vizgázgyártásnak sok előnye van, amit az a körülmény is mutat, hogy ma már minden nagyobb gázgyár létesít vizgázgyárat is. Előnye az, hogy kezelése rendkívül egyszerű. Két óra alatt fel lehet fűteni a vizgázfejlesztő karbulator oszlopokat, ugyanennyi idő alatt le is lehet szerelni. Míg: ellenben a köszéngázgyárnál a befűtés 3—4 napot, a leszerelés 3—4 hetet vesz igénybe. Így, ha a köszéngázgyárnál valami oknál fogva üzemzavarok állnának elő, a vizgázgyár azonnal alkalmas az üzemzavar pótlására. Bemutatja Bernauer Izidor, a budapesti gázgyár igazgatójának levelét, aki európai szaktekintély. Bernauer igen ajánlja a vizgázgyárat.

(A költségek.)

Márk Endre azt kérdi, hogy ha a gázgyárat kibővítik, a magánfogyasztásra nem lesz e ez valami következmény. Lehet-e remény arra, hogy a gáz árát lejjebb szállítsák.

Debreczeni Jenő előadja, hogy a gázárak lejjebb szállítása eddig már csak azért is lehetetlen volt, mert a gázgyár a mai gázárak mellett is túl van terhelve oly nagy a fogyasztás. Olcsóbb árak mellett még nagyobb lett volna. A kibővítés után lehetséges lesz. Hivatkozik arra, hogy a gázgyár évente 64 ezer koronát fizet be a házi pénztárba.

Tüdös János dr. azt kérdi, mennyibe kerül a kibővítés.

Kovács József polgármester: Ebben az évben 170 ezer koronát kell kiadni, jövőre 350 ezer koronát és tíz év múlva újra mintegy 850 ezer korona befektetésre lesz szükség.

Tüdös dr.: Miből fedezi a kiadásokat? Debreczeni Jenő: A gázgyár jövedelméből. Ha a gázgyárat kibővítik, hat millió köbmétert fog majd termelni tudni a már két millió évi termeléssel szemben. Így tehát növekedni fog a bevétel is.

A világítási vállalat igazgatója ezután előterjeszti a terveket.

A bizottság a terveket elfogadja s javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a gázgyár kibővítésére vonatkozólag adja meg a felhatalmazást a tanácsnak azzal, hogy a közgyűlés határozatát azonnal hajtsa végre.

A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnök jelentette, hogy Széll Kálmán összeférhetlenségi ügyében az állandó összeférhetlenségi bizottság márczius 30-án délután öt órakor tart ülést.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter benyújtotta a telepítésről, az ingatlan-feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről szóló törvényjavaslatot azzal a kérelemmel, hogy ezt fontosságára való tekintettel egy ad hoc megválasztandó öt tagú bizottság elé utasítsák. (Helyeslés.) Ezután folytatták a jövedelemadóról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását; a javaslat 21-ik szakaszáig jutottak el.

Törvényjavaslat a telepítésről. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma terjesztette a képviselőház elé a telepítésről, az ingatlan feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat tizennégy fejezetből és háromszázhatvanöt szakaszból áll. Indokolása százhetvenöt lapra terjed.

Színház után „Angol Királynő”

A fuzió előtérben.

Andrássy sürgeti az új alakulást.

Kossuth levele és a pártok.

A függetlenségi párt tegnapi értekezletén lefolyt események hatása alatt áll a politikai világ. Általános az a nézet, hogy néhány hétig csend lesz. A kormány nyugodtan letárgyalhatja javaslatait és zavartalanul alkudozhatnak az osztrák kormányral.

Az alkotmánypártban és néppártban nem nagyon biznak abban, hogy a béke sokáig fog tartani. Azt mondják, hogy a függetlenségi párt már sokkal messzebb ment, semhogy meghátrálhatna. Azután meg a koalíciós pártok egymáshoz való viszonya annyira megromlott, hogy alig lehet remény arra, hogy a koalíció továbbra is együtt maradjon. Már pedig a koalíció felbomlása okvetlenül a mostani kormány bukását vonná maga után. A bankkérdésben beállott válság tehát nincs megoldva, hanem csak el van odázva és néhány hét múlva elemi erővel fog kitörni.

Kossuth levelének hatása.

A képviselőház folyosóján ma — mint budapesti tudósítónk táviratozza — Kossuth Ferenc levele képezte a diskussziók tárgyát. Minden oldalon meg egyeznek abban, hogy az nevezetes politikai cselekedet, csak a jelentősége iránt térnek el a vélemények. A hatvanhetesek ujjongva fogadják:

— *A fuzió bejelentése* — Leszéltek a folyosón. Egy okos, nyugodt államférfi kritikája a függetlenségi párt-ról, melynek programját kivihetetlennek s így a párt fennállását céltalannak mondja.

A függetlenségi párton éppen ez okból igen lehangoltak az emberek. A képviselők egy része, akik feljöttek a tegnapi pártértekezletre, ma reggel hazautazott. Akik megjelentek a házban, valóságosan tanácstalanul nézik a szituációt. Az valószínű, hogy a bankbizottság holnapi ülésének nem lesz jelentősége a helyzetre, mert akármit határoz is, ezzel nem siettetetheti, de nem is akaszthatja meg a válságot.

Andrássy sürgeti a fuziót.

Egy függetlenségi párti képviselő ma délben megkérdezte a folyosón Andrássy Gyula gróf belügyminisztertől, hogy mi a véleménye Kossuth leveléről és általában a helyzetről. Andrássy így válaszolt:

— Ismertük a levél tartalmát már tegnap délután és úgy képzeltük a dolgot, meglesz a maga nagy hatása. Azt hiszem, hogy ez a levél nagyobb időre rendet teremt a függetlenségi pártban. Mégis a helyzet ma is válságos és főként szükséges, hogy *mielőbb elkövetkezzék az új alakulás*, de ennek sürgetően meg kell történnie.

A balpárt és a függetlenségi párt.

Tegnap híre szallt, hogy a balpárt be akar lépni a függetlenségi pártba,

Képerkezési vállalata olajfestmények és aquarell fényképek bekerezését izléses kivitelben a legolcsóbb árban elvállalja.

hogy az önálló bank táborát ott erősítse. Ezt a közlést éjjel a balpárt értekezletéről kiadott kommüniké alaptalannak mondta. Hogy azonban a dolog nem egészen alap nélkül való, ennek az alábbi nyilatkozat a tanúsága, melynek kiadására felkértünk:

Nyilatkozat. A mai reggeli lapokban az áll, hogy a balpárt teljes határozottsággal megcáfolja ama híreszteléseket, hogy a függetlenségi kormány-pártba belépni szándékozik. A balpárt tegnapi tanácskozásánál egy hivatalos tudósítást adott ki, melynek minden szavát előre megtárgyaltuk. Ebben a tudósításban ama „cáfolat”-ról szó sem volt, tehát a „cáfolat” a balpárt tudta nélkül került a lapokba. Az én egyéni nézetem pedig az, hogy míg a függetlenségi és 48-as párt a két 67-es párttal koalícióban van, addig szó sem lehet a belépésről, mert nem is pártkérdés, hanem a magyar államnak eminens érdeke, hogy a koalíciós kormányforma sürgősen kimuljék. Csak *mikor a függetlenségi és 48-as párt megszabadult a két 67-es párt koloncától: csak akkor lesz aktuális a felett még csak gondolkozni is, hogy belépünk-e, vagy nem.* Budapest, 1909. márczius 8. Dr. Bozóky Árpád, balpárti képviselő.

Arday Ida meghalt.

A debreczeni színtársulat gyászja.

Arday Ida drámai színésznő, ki a debreczeni színpadon egy évtizedet meghaladó időn át működött, ma délelőtt meghalt. A megboldogultat, kinek a természetesség és közvetlenség voltak művészi főerősségei, a debreczeni közönség hama megszerette s ugyszólván minden föllépését megragadta, hogy iránta érzett mély ragaszkodásának kifejezést adjon. Arday Ida művészi képességeit egy szállóige jellemezte legjobban, amelyet mindenki hangoztatott, valahányszor felőle szó esett:

— Ez a színésznő akarva sem tudna rossz lenni egyetlen szerepében sem!

Debreczeni működésének kezdetén, Makó Lajos társulatánál még jórészt hősnői szerepeket játszott. A szerepkört *Komjáthy*-né-től vette át és *Jeszenskynének* adta át. Tragikai szerepei közül a debreczeni közönség még ma is kellemesen emlékszik vissza az ő szenvedélyes *Fedorá-jára*. — Négy-öt évvel ezelőtt, mikor betegkedése folytán orgánuma s más külső készségei is gyöngülni kezdtek, a drámai anya szerepkörét vette át. Játszott azonkívül rengeteg epizód szerepet s ezek közül több, igazán művészi, jellemzetes alakja még ma is élénken él emlékezetünkben. Leghíresebb szerepei az *Éjjeli menedékhely*, *Nők az alkotmány-bar*, *A vén leányok* című darabokból valók voltak, de alig akadt Szigligetinek vagy Csikynek csak egy vigjátéka is, amelyből Arday Idát ki lehetett volna hagyni.

Két év óta egyáltalán nem lépett színpadra. Egyre súlyosbodó mellbaja szobájába zárta s úgy egy fél év óta már az utcán sem lehetett látni a beteg színésznőt. A válságot hozó fordulat pár héttel ezelőtt állt be állapotában és gyógyíthatatlan betegsége végre is diadalmat vett gyöngé fizikumán. Betegágya mellett mindvégig ott állott meleg testvéri szeretetével Arday Árpád, régi, érdemes kardalosunk, akit legközelebről sujtott a gyászset. Arday Ida mindössze negyvennégy évet élt.

A debreczeni színtársulat, melynek a

megboldogult szabadságot tagja volt, a halálesetről a következő jelentést adta ki: A debreczeni színtársulat szomorodott szívvel jelenti, hogy Arday Ida folyó évi márczius hó 8 án este 11 órakor elhunyt.

A kedves halott földi részei folyó hó 10-én d. u. 4 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, Kigyó-utca 38. sz. háznál levő ima-, majd a debreczeni színház előcsarnokánál tartandó gyászbeszéd után a Kossuth-utcai temetőben végső nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1909 márczius 9. Béke poraira! A debreczeni színtársulat.

A debrecen-nagyvárad vasut.

Derecske irányában épül.

Nyolcvanezer korona támogatás.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén került tárgyalás alá a debrecen-nagyvárad vasut régen huzódó ügye. A bizottságban meleg fogadtatásra talált a vasut eszméje és a vasutépítés céljaira egyhangulag megszavaztak nyolcvanezer koronát.

A jog és pénzügyi bizottságban teljelménytelésre talált az az alig értékelhető közgazdasági érdek, amit a Nagyváraddal való közvetlen összeköttetés, valamint ezen a réven Budapest kikerülésével a tengerrel való összeköttetés képvisel. Az ülés ezen részéről szóló tudósítás itt következik:

Vargha Elemér dr. előterjeszti a debrecen-nagyvárad vasut ügyét. A vállalkozók két tervet terjesztettek be. Ezyik szerint a vasut hosszupályi irányban menne, ez az ut 8 kilométerrel rövidebb a másik iránybar valónál, a Debrecen-Derecske irányu vonalnál. A vállalkozók a hosszupályi irányu vasut építéséhez 200 ezer koronát kérnek a várostól, ha pedig a derecskei irányban építik ki, ugy 120 ezer koronát kérnek a várostól. A közgyűlés egy ad hoc bizottságot küldött volt ki, melynek javaslatát előadó tanácsnok beterjeszti.

A javaslat előadja, hogy a debrecen-hosszupályi irányban nem lehet kiépíteni a vasutat, oly nagy költségbe kerül. Így csak Derecske irányában való összeköttetésről lehet szó. Az ad hoc bizottság javasolja, hogy a hosszupályi irány esetén 160 ezer koronát, a derecskei irány esetén 80 ezer koronát szavazzon meg a város, mert meglehet, hogy Debrecen hozzájárulása nélkül is kiépítik a vasutat és így majd semmi beleszólása nem lesz Debrecennek a vasut ügyeibe.

Zádor Lajos nagyon fontosnak tartja a vasut kiépítését. A Nagyváraddal való közvetlen összeköttetés útján Budapestet elkerülhetve juthatunk Fiuméhez. És ez a közgazdasági szempontból óriási jelentőségű.

Freund Jenő előnyösebbnek tartja a Hosszupályin át való összeköttetést. De utolsó esetben belemegy a derecskei irányba is, ha ki lehetne kötni, hogy az ily irányu összeköttetés Debreczen és Nagyvárad közt közvetlen. Mert attól fél, hogy utróvidítés helyett uthosszabbításban lesz részünk. Ha ugyanis Sárádon, Konyáron át kell majd szállni és órákat várni, a város a vasutba fektetett pénzét kidobta.

Aczél Géza teljesen lehetetlennek mondja, hogy a debrecen-nagyvárad vasuton majd Léta felé lesz közvetlen összeköttetés és nem Nagyvárad felé. A vállalkozók ezt üzleti szempontból sem fogják tenni. Naivitás ilyentől félni. Hangoztatja azt is, hogy a vasut kiépítése esetén a derecskei vicinális is fellendülne. Derecskének Nagyváraddal való közvetlen összeköttetése esetén nem fél attól, hogy Debreczen elveszti Derecskét. Sőt Konyár községet is összeköttetésbe hozza Debreczennel. Hivatkozik a vasut közgazdasági jelentőségére.

BLATTNER GYULA Debreczenben,
Piacz-utca 69. sz. — Telefon szám 468. —

Épület és diszmű üvegezési vállalatát ajánlja az építész és építetők szives figyelmébe.

1909/1 1-2. old.
Viepesulobol

Révi Nándor dr. javasolja, kössék ki, hogy azért személyvonatjáratokat létesítsenek a vállalkozók Debreczen és Nagyvárad között. Legalább is egy direkt személyvonat legyen.

Magoss György dr. elfogadja az ad hoc bizottság javaslatát azon kikötéssel, hogy a társaság az új vonalat egyesítse a debreczen-derecskei vonallal és a társaság szék helye Debreczen legyen.

A bizottság az előadói javaslatot változtatlanul fogadja el, elvetve Révi dr. indítványát.

Oroszország intrikái a monarchia ellen.

A szerb kormány visszavonulása.

A szerb konfliktusról ma békés hírek érkeztek. A mai nap figyelemre legméltóbb eseménye, hogy egész világosan kitűnik immár: milyen kétszínű szerepet játszik az orosz diplomácia, amely egyrészt mint békeözvetítő szeretné feltolni magát, másrészt pedig az összes délszláv államokat igyekszik Ausztria-Magyarország ellen fölheccelni, így legújában Bulgáriát. Mai távirataink itt következnék:

Szerbia visszavonulása.

Pétervár, március 9. A szerb kormány tegnap délután elküldte körlevelét a hatalmaknak. Ebben megújítja békés hajlandóságát, minden területi kárpótlásról való lemondását. Továbbá azt mondja, hogy Forgách gróf osztrák magyar követ kereskedelmi szerződésre vonatkozó ajánlatát kedvezően fogadja.

London, március 9. A Daily Felgraphnak jelentik Belgrádból, hogy a szerb kormány a bécsi hivatalnak a kereskedelmi szerződés dolgában hozzá intézett felszólítására azt fogja felelni, hogy csak azt kívánja, hogy a tavaly megkötött szerződés politikai elintézéséről gondoskodjék.

A bécsi kabinet a szerb jegyzékről.

Bécs, március 9. A Neue Freie Presse jelenti: Autentikus helyen a szerb jegyzék tartalmáról ezeket mondják: Szerbia érdekeinek megvédelmezését Oroszországra és a barátságos hatalmakra bizza. Szerbia semmit sem kér Ausztria-Magyarországtól, de azért híven a szkupstina határozatához, nem mond le követeléséről. Mindamellet, hogy a jegyzék így van megfogalmazva, azt hiszik Belgrádban, hogy a háboru veszedelmét elkerülhetik.

Oroszország gáncsvetése.

Berlin, március 9. A Voss. Ztg. azt írja, hogy Oroszország újabb sakkhuzást tervez a monarchia ellen a Balkánon, amire Bulgáriát használja fel. Bulgária, mely mióta kiküldte függetlenségét, Ausztria-Magyarországtól mindent elért, amit csak elérhetett, már rég megint elfordult Ausztria-Magyarországtól és egyelőre, ameddig onnan előnyöket várhat, ismét Pétervárnak engedelmessékedik. Onnan arra ösztökélik Bulgáriát, hogy Szerbiával lépjen megegyezésre. Hogy mit kap ezért Bulgária, azt egyelőre nem tudják és csak akkor fog kiderülni, amikor

a Bulgária által fizetendő pénzbeli kárpótlásra vonatkozó orosz-török egyezséget megkötik. Azokon a pénzbeli előnyökön kívül, melyek Bulgáriát ennél az egyezségnél kecsegtetik, Izvolszki Péter királynak legutóbbi pétervári tartózkodása alkalmával valószínűleg értékes politikai ígéretet is tett. Oroszország ugyanis minden áldozatra kész azért, hogy Bulgáriát Szerbiával, Ausztria-Magyarország ellen irányuló éllel egyesítse.

Pétervár, március 9. Izvolszki tegnap egy beszélgetése alkalmával kijelentette, hogy Oroszországnak minden törekvése arra irányul, hogy megakadályozza a balkáni háborút.

Gyárosok a vádlottak padján.

Érdekes bűnügy a debreceni tábla előtt.

Érdekes és nagyfontosságú bűnügyben lesz a debreceni kir. ítélő tábla előtt holnap, március 10-én felebbviteli főtárgyalás. Az elsőbíróság előtti főtárgyalás még 1908. évi október 22-én folyt le a zilahi törvényszék előtt, ahol a Bt. 400 §-ba ütköző és annak 2. ik pontja szerint minősülő közokirathamisítás büntette miatt, mint tettestársak ültek a vádlottak padján Stern Ármin budapesti lakos, volt veszprémmegyei birtokos, továbbá két leánya Stern Regina és Stern Sarolta, sógora Steiner Jónás és annak neje Lévy Cecília veszprémi lakosok, szeszgyárosok. Sértettként Hermann Károly szilágymegyei nagybirtokos szerepelt és pedig azon az alapon, hogy Stern Ármin és hozzátartozói egy már régebben megszűnt 41 400 korona tőke és járulékaiból álló követésüket a Szilágymegyében fekvő magyar-egregyi birtokára jogtalanul és rosszhiszeműleg bekebeleztették.

A vádlottakat a zilahi törvényszék előtt Weisz Sándor dr., Edvi-Illes Károly budapesti és Kardos Samu dr. debreczeni ügyvédek védelmezték, a sértett földbirtokost pedig Rendes Miklós dr. budapesti ügyvéd képviselte. A zilahi törvényszék a vádlottakat több napi tárgyalás után az egy Stern Ármin kivételével a súlyos vád és annak következményei alól teljesen felmentette. A zilahi törvényszék ítélete ellen azonban az elítélt Stern Ármin bűnösségének megállapítása miatt, felmentés céljából a kir. ügyész és a sértett fél jogi képviselője pedig a felmentett vádlottak elítéltetése céljából felebezéssel éltek a királyi ítélőtáblához.

A március 10-iki tárgyalásra a debreceni kir. tábla valamennyi vádlottat, tehát a felmentett vádlottakat is beidézte és így mind az öt vádlott és az említett három védő személyesen fog a kir. tábla előtt megjelenni. A közvédat Szeőke István dr. kir. főügyészi helyettes fogja képviselni. Előadó Kolbenhayer Elemér dr. és Potrán István fognak működni.

A tárgyalás kimenetele iránt nemcsak a per anyagánál, de a benne szereplők egyéniségénél fogva is széles körben, különösen jogász körben nagy és erős az érdeklődés.

Póthitel a csatornázásra.

Hatszáz ezer korona szükséges.

A nagy kölcsönből veszik fel.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén vitára adott alkalmat a csatornázási munkálatok költségeihez szükséges hatszáz ezer korona póthitel. A csatornázásra ugyanis csak egy millió négyszáz ezer koronát szavazott volt meg a város, de azóta az anyag, ára és a munkabérek úgy megrágultak, hogy még hatszáz ezer korona kell a munkálatok költségeire.

A jog- és pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy a 600 ezer korona póthitel megszavazását javasolni fogja a közgyűlésnek a nagy kölcsön terhére. Más fedezet ugyanis nincs.

Az ülés ezen részéről szóló tudósításunk itt következik:

A közgyűlés a múlt évben megbizta a tanácsot, hogy a csatornázási munkálatokra versenytárgyalást hirdessen. Egyszersmind megszavazott 1 millió 400 ezer koronát a munkálatokra. A versenytárgyalás eredménye az lett, hogy a tanács a Fried és Adorján céggel javasolja a szerződést megkötni. Minthogy azonban a költségek, a munkabérek és anyagárak emelkedése miatt a legelőször ajánlat szerint is 5-600 ezer koronánál ragyobbak, javasolja a tanács, hogy a közgyűlés 600 ezer korona póthitelt szavazzon meg a nagy kölcsön terhére.

Márk Endre kérde, hogy van-e még a nagy kölcsönből.

Ronesik Lajos kijelenti, hogy a nagy kölcsön 17 milliója le van kötve más célra. Ennek a hatszáz ezer koronának a megszerzésére két út van. Vagy új kölcsönt kell felvenni, vagy a nagy kölcsön valamely más tételére felvett összeget kell átutalni a csatornázásra. Így például az új városháza felépítésére felvettek a nagy kölcsönből 500 ezer koronát. A városháza felépítése nem oly feltétlenül szükséges. Ezt át lehetne utalni.

Márk Endre: Kezd kitűnni, hogy a régi mulasztások árát meg kell adnia a városnak. Amit eddig elmulasztottak, azt ezután kell drágán megfizetni. A sok halasztgatásnak a keserű levét nekünk kell meginni. Ezek elől a közvélemény létesítmények elől kitérni nem lehet és úgy látszik, hogy nemsokára bele kell nyulni a Hortobágy kérdés megoldásába. Ha a rendelkezési alaptól nem futja ki, kölcsönt kell felvenni.

Kardos László kérde, megbízható-e a Fried és Adorján cég. Ugy tudja, Kassáról valami pöre támadt.

Zádor Lajos: Az első kérdés az, hogy a csatornázás és vízvezeték elkerülhetetlenül szükséges és meg kell valósítani. Ezért nem kérde, hogy melyik tételből vesznek rá fedezetet. A póthitelt vegyék a nagy kölcsön terhére.

Aczél Géza: Okvetetlenül fel kell majd venni egy nagyobb kölcsönt a későbbi létesítményekre. Az eddigi halasztgatásnak most kell megadni az árát. A cégre vonatkozólag kijelenti, hogy Farkas miniszteri tanácsos igen megbízható cégnek mondta a Fried és Adorján céget és igen ajánlotta. A tanács, amikor a céget ajánlotta, előzőleg meggyőződött a cég megbízhatóságáról. Kassán egyébként abba maradt munka folytatását bízták a Fried és Adorján cégre. Így támadt pótmunka. De a vállalkozók és a város közt már megegyezés jött létre.

Révi Nándor dr. amellet van, hogy a 600 ezer korona póthitelt a nagy kölcsön

Lányok, lányok, lányok,

de nem a faluba, hanem Neumann Testvérek céghez a Tisza palotában, ahol a közelgő tavaszi idényre már rengeteg szebbnél szebb fél és magas cipők vannak felhalmozva s 3 frttól kezdve valódi Chevreauk faszeges talpu s bőrsarku félczipők kaphatók.

terhére szavazzák meg s az így fedezetlenül maradó tételekre máris szavazzanak meg fedezetet egy felveendő kölcsön útján.

Komlóssy Arthur: A nagy kölcsön le van foglalva. Tessék a Hortobágy hasznosítását felszínre hozni. Ha kell, vérezzzen el a kérdésben több ember. Szembe kell szállni végre bátran a kérdéssel.

Tüdös János dr.: Egyedül lehetséges megoldás a tanács javaslata. Ezt fogadja el. A nagy kölcsönből még öt millió nincs felvéve, helytelen pénzügyi politika volna tehát újabb kölcsönt most felvenni.

A bizottság ezután elfogadja a tanács javaslatát, hogy nevezetesen a párthitelt a nagy kölcsön terhére szavazza meg a közgyűlés.

Színház és Művészet.

Műsor.

Szardán Nagymamama, operette B) bérlet.

Csütörtökön Hamlet, tragédia. *Mándoky Béla* ötven éves jubileuma.

Pénteken Erdészlány, operett újdonság C) bérlet.

Szombaton Erdészlány, operett újd. A) bérlet.

Vasárnap délután Csizmadia mint kísértet, népszínmű.

Vasárnap este Erdészlány, operett.

Marteau—Dohnányi hangverseny.

A *Zenekedvelők Körének hatodik estélye.*

Az eddigi fényes sikerű hangversenyek méltó betetőzése és koronája lesz az a hangverseny, melyet a *Zenekedvelők Kör*e március 19-én rendez a Bika-szálló dísztermében. Két világhírű művész, *Marteau* Henrik és *Dohnányi* Ernő fognak fellépni, amihez fogható ragyszabású dolog még az ideai színpadon nem volt.

Marteau Henrik a hegedűszóvén fejedelme. Jelenleg a berlini mesterképző akadémia vezetője. Világszerte elismert nagyságára mi sem jellemzőbb, mint az, hogy mikor két év előtt *Joachim*, a hegedűkirály, meghalt, a németek félretéve minden nemzeti sovínizmust, állását egy francia emberrel, *Marteau*val töltötték be, aki most *Joachim* utóda a berlini mesterképző akadémián. Berlini elfoglaltsága miatt évente csak pár hetet tölt hangverseny köruton és fellépése mindenütt szenzációszámban megy és az igazi művészet ünnepét jelenti. Bécsben két hét alatt most 3 hangversenyt ad, melyekre a jegyeket már mind elkapták.

Ami *Marteau*-u a hegedű terén, ugyanaz *Dohnányi* a zongora birodalmában, nekünk pedig egyuttal nemzeti büszkeségünk, amenynyiben a világhírű művész szeniálitását a németek azzal honorálták, hogy magyar léteére ugyancsak a berlini mesterképző iskola élére állították, ahol most *Marteau*val együtt a zenei élet legfőbb tényezői. Ő különben már ismeretes Debreczenben. Az ő tanítványa volt *Stefániai Imre*, aki ebben a szezonban éppen a *Zenekedvelők Körének* estélyén oly emlékezetes sikert aratott. Érthető érdeklődéssel néz tehát a közönség ezen két világhírű művész fellépése elé. Műsoruk remek. Többek között *Beethoven* világhírű *Kreutzer sonátáját* is eljátszák.

Jegyeket *Hegedüs* és *Sándor* cégnél lehet előjegyezni. Tagok belépődíjakat nem fizetnek.

— **Tanítónő.** Bródy Sandornak immár világot bejárt klasszikus életképét, a Tanítónő-t adja elő ma este a szintársulat hosszasan pihentetés után. A telt ház közönsége mutatta, hogy a direkcio már korábban is műsorra tűzhetne volna ezt a szépségeket oly gazdag darabot, mely a magyar dráma-irodalom egyik legkitűnőbb alkotása. Az előadásban a domináló szerep ismét *Hahnel* Arankának jutott, aki legjava művészetével ábrázolta a tanítónő meghatóan kedves alakját. Mellette kitűnő volt *Ternyei Nagy István* szerepében. Az előadás sikeréhez egyaránt hozzájárultak *Bérczy*, *Eáthory*, *Ligeti*, *Krasznay*, *Lukács Juliska*.

Tragédia egy debreceni uricsaládban

Mayer Pálma meghalt.

Egy szomorú hír terjedt ma futó tűzként végig a városban. A hír nyomán mindenféle mély megdöbbenés támadt s minden emberben a kétség hangja szólt meg a hír első hallatára, mert mindenki hihetetlennek tartotta a szomorú szenzáció valódságát, hogy Mayer Pálma, a viruló szépségű fiatal urleány meghalt légyen.

A lesújtó hír való volt. Mayer Pálma tragikus módon meghalt és mérhetlen gyászba borult két debreczeni uricsalád.

Mayer Pálma tragédiáját növeli az, hogy a kedves, szép urleány menyasszony volt. *Hódy Béla* dr. volt a vőlegénye s most éppen esküvőjük előtt állottak.

Mayer Pálma hirtelen hunyt el. Halálának biztos és közvetlen okát nem is tudják. A viruló egészségű leány még tegnap délután a korzón sétált, egész nap jó kedvű. Vidám volt és így szinte érthetetlen halála.

Hódy Béla dr. tegnap délelőtt menyasszonyánál volt, s elbucszott tőle, mert az ügyvédi vizsga letétele miatt Budapestre utazott. Csaknem délig együtt volt a jövőre fiatal pár. Délután *Mayer Pálma* még az utcán járkált, de már a kora esti órákban rosszul érezte magát. Erről panaszzkodott is szüleinek. Hét óra felé járt az idő, amikor a szép, fiatal leány oly rosszul lett, hogy összeesett és meghalt.

A szülők nyomban a közelben lakó dr. *Losonczy* Almos vármegyei t. főorvosért küldtek, aki azonnal megjelent, de már nem segíthetett *Mayer Pálmán*.

A halál közvetlen oka szívszélhűdés volt, de hogy ezt mi okozta, nem tudják. A holttestet a halálok megállapítása végett fel fogják boncolni.

Hódy Béla dr.-t táviratilag értesítették menyasszonya haláláról.

Mulatság.

— **Március 15-iki ünnepélyek.** A debreczeni Vasutas Otthon legközelebbi március 15-iki (szombati) estélyét a március 15-iki nagy eszméknek fogja szentelni. Ez okból, a máris megnyilvánuló óriási érdeklődésre való tekintettel az estély színhelye nem mint eddig, az Otthon saját helyiségei, hanem a vasuti állomásépület I—II. osztályú étterme leendő. A rendezőség kéri, hogy az estélyre a nagyközönségnek minden intelligens tagja szíveskedjék magát meghívottnak tekinteni, mert külön meghívók nem fognak kibocsájtani. A belépti díj személyenként 1 korona, akárhány személyből álló család részére 3 koronás családi jegyek váltandók az estélyi pénztárnál. Az estélynek végleges és gazdag műsorát legközelebbi számunk hozza, de már előre is jelezhetjük, hogy ezen ünnepélynek műsora méltó lesz a Vasutas Otthon eddigi színvonalához és alhoz a szép eszméhez, melyet a derék vasutasok ezuttal szolgálni kívánnak.

A debreczeni-homokkerti református olvasó-egylet március hó 14-én, vasárnap, a homokkerti ovoda helyiségeiben saját könyvtára javára, az 1848. március 15-iki évforduló alkalmával, szavalattal, énekkel, felolvasással egybekötött hazafias ünnepélyt, mulatságot rendez a következő műsorral: 1. Hymnusz. Eneklő az ünnepelő közönség. 2. Megnyitó beszéd. Tartja *Kovács József* dr. ügyvéd. 3. Költemény. Szavalja *Böszörményi Imre* egyleti tag. 4. Dalok. Eneklő *Törös Károly* ref. tanító, egyleti főjegyző, zongorán kíséri *Alföldi Béla* zene-tanár. 5. Hazafias szavalat. Tartja *Szafranek Erzsike*. 6. Az 1848. március 15-iki vívmá-

nyok méltatása. Irta és felolvassa *Kövér Gyula* egyleti könyvtárnok. Szózat. Eneklő az ünnepelő közönség. A mulatság kezdete este 7 órakor. Belépti díj személyenként 1 korona, előre váltva 80 fillér.

HIREK.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Budapesti tudósítónk táviratozza: *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter állapotában változás nem állott be. A beteg miniszter az éjszaka aránylag nyugodtan töltötte el. Ma délelőtt meglátogatta kezelő orvosa, *Müller Kálmán* dr. főrendiházi tag és délben látogatást tett nála *Josipovich Géza* horvát miniszter.

— **Az egészségügyi bizottság ülése.** Debreczen város egészségügyi bizottsága ma délelőtt *Kovács József* polgármester elnöksége alatt ülést tartott, amelyen újjáalakították a bizottságot. Elnökké *Körner Adolf* tanácsnokot választották meg. A bizottság foglalkozott a földmívelési miniszter által elrendelt tanfolyam ügyével. A tanfolyam e hó 22-én kezdődik meg a vágóhidon. Előadó *Leidl Emil* állatorvos lesz. A hét három napján, kedden, csütörtökön és szombaton lesznek előadások. Eddig a vidékről is többen jelentkeztek a tanfolyamra.

— **Bőjtői istentisztelet.** Az ágost hitv. evang. templomban szerdán délután 3 órakor bőjtői istentisztelet lesz.

— **A városi bérletek.** A városházán ma délelőtt árverés volt a Debreczen város tulajdonát képező egynemű ingatlan bérbeadására. Az árverésen dr. *Varga Elemér* tanácsnok elnökölt; kivüle jelen voltak: *Magoss György* t. főügyész és *Rankay Béla* jegyző. Bérbeadtak: A halapi telek és bokorhegy 167 hold föld 1909. okt. 1-től 1915. szept. 30-ig 6 évre 5800 koronáért. Bérbevette *Rosenfeld Ignác* Ökörtilalmas és fűzfa csőszház mellett 71 hold 6 évre, bérbevette *Kovács István* 6455 koronáért. Eddig 3921 koronáért bérlelték. A hatvan-utcai állomás mellett 2 hold faraktár hely, 350 koronáért *Stark Márton* 3 évre. A sertésvásártéri étel-és ital árulási jog. 6 évre bérbevette *Németh András* 411 korona évi bérért. A Simonffy-utcai bérházban levő 6. sz. bolthelyiség 3 évre bérbevette *Szegedi Lajos* 605 koronáért. Eddig 300 korona volt a bérösszeg. A Simonffy utca II. sz. bérház 9 sz. bolthelyiségre ajánlatot tett *Böszörményi Pál* hentes 700 korona évi bérért. Miután a régi bér 860 korona volt, alkalmasint új árverés lesz ezen üzletre.

— **A szabad iskolában** holnap, szerdán délután 6 órától 7-ig az ipartestület dísztermében *Zalánvi János* gimn. tanár tart előadást a csillagászat köréből.

— **A székely-társaság hangversenye.** E hó 18-án, csütörtökön este 8 órakor az „Arany-Bika” díszterme ismét egy fényes hangverseny színhelye lesz. — A „székely-társaság” által jótékony célra rendezendő nagy hangversenyen közreműködnek *Márkusné Szóvár Ilonka* a m. kir. operaház kiváló művésznője, aki tüneményes hangjával és bájos megjelenésével a debreczeni zenekedvelő közönséget ismét meg fogja hódítani. Továbbá közreműködik: *Fráter Loránd*, országos hírv. népszerű dalköltőnk, aki az ő legszebb és legújabb magyar nótáit fogja részben saját hegedűkíséretével, részben *Dienzl Oszkár* kiváló zongoranövész kíséretével énekelni. A hangversenyre, melynek műsorát pár nap múlva közölni fogjuk, jegyek előjegyezhetők *Csáthy Ferenc* könyv- és zeneműkereskedésében.

— **Növekszik a kivándorlás.** Beregszászról jelentik: A Felvidéken a kivándorlás ijesztő mértékben szaporodik. Ez év folyamán eddig 1289 utlevelet kértek. Beregvármegye alispánja, *Gulácsy István* tekintettel a nagymérvű kivándorlásra, figyelemztette a gazdaközönséget, hogy most gondoskodjanak szerződés útján a nyárra munkásokról, mert félő, hogy munkásniány

fog bekövetkezni. Az alispán felszólította a községi és körjegyzőket, hogy e célból hozzájuk forduljanak gazdáknak legyenek segítségére.

— **Kabaré-délután.** A debreceni magántisztviselők és kereskedő ifjak társasága március hó 14-én, vasárnap délután a Royal-szálloda dísztermében a létesítendő saját ott hona javára kabaré-délutánt rendez a következő műsorral: 1. Huszár induló a Tancos Huszárok c. operettből. Előadja a Magyar Imre és fia zenekara. 2. Modern mesék. Felolvassa Gál Zoltán dr. 3. Petőfi legendája. Irta dr. Várady Antal. Zenekísérettel. 4. Lejtik Rosenberg Zsófia és Rózsa Irén urleányok. 5. Lavotta szerelme. Ocskai Brigadérosból. Hegedűn előadja ifj. Magyar Imre. 6. Kéltémények. Irta és felolvassa Fényes Jenő. 7. Ária a Zsidónő c. operából, Belépő Katalin operettből. Énekli Grünberger Erzsike urleány, zongorán kíséri Brück Emil. 8. Huszár a menyorszámban. Bakalevél. Irta Gárdonyi Géza. Szavalja Rónai Nándika. 9. Zongora soló. Játssza Brück Emil. 10. Kabaret dalok. Énekli Hermann Nándor. 11. Rézlet a Nagydai cigányokból. Előadja Losonczy Arthur. 12. Tréfás egyveleg. Magyar Imre és fia zenekara által. Confrenciaer Jakobovits Imre. A műsor délután fél 6 órakor kezdődik. Belépti-díj: ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér.

— **Mozgósítási hírek Debrecenben.** Ma Debrecenben, honnan, honnan nem, szélteben-hosszában háborús hírek terjengtek. Azt beszélték, hogy a 39-ik gyalogezredhez a sürgős mozgósításra vonatkozó parancs megérkezett. A parancs állítólag arról is szól, hogy a már kiállított behívókat kézbesítsék az ezredhez tartozó legénységnek és tartalékos tiszteknek. A riasztó hír futó tüzként terjedt a városban. Lapunk munkatársa kérdést intézett Kovács József polpármesterhez, hogy a város katonai ügyosztályához érkezett e ily rendelet, de a polgármester azt felelte, hogy még eddig nem érkezett ily rendelet a városhoz.

— **A debreceni esperantó-tanfolyam.** A debreceni esperantista egyesület tanfolyamának bevezető előadását tegnap tartotta meg Török Péter főiskolai tanár az „Angol királynő” kis fehér termében nagyszámú és figyelmes hallgatóság részvétele mellett. Tekintettel a tagok különböző idejű elfoglaltságára, azt határozta a vezetőség, hogy párhuzamosan két tanfolyamot fog tartani, mégpedig az egyiket kedden és csütörtökön 6 órától 7 óráig, a másikat hétfőn és pénteken este 8 órától 9 óráig, továbbra is az Angol királynő nevezett helyiségében. Új tagokat a tanfolyam tartama alatt is felvesznek, de az egyenletes haladás érdekében kívánatos, hogy az érdeklődők minél előbb beiratkozzanak. A beiratkozásokat és a tagbefizetéseket a tanórakon is lehet eszközölni. Ugy az Esperanto-nyelv, mint az egyesület iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **Szakácsnő teazsur a külső vásártéren.** Ma délután bohózatba illő panasszal állított be a rendőrség bünyűi osztályára egy fiatal, jóarcú Külsővásártéren lakó szakácsnő, Préz Hermina. Préz Hermina előadta, hogy Mészáros Márton kártyos segéd nemcsak érzelmi de anyagi tekintetben is durván megsértette. Az eset úgy történt, hogy vasárnap délután egyik barátjának Sárosi Borcsánál teazsurt rendeztek és ez alkalommal a teázás után a szokásos társasjáték sem maradt el: a zalogosdi. A konyhatündér Herminának tetszett a játék, de mikor zalogkiváltásra került a sor, szörnyen szemérmes természete sehogysem vette be, hogy a zalogát Mészáros Márton által lefoglalt gyűrűt Poresin József villanyszerelőtől 5 csók árán kiváltsa. A szemérmes Hermina gyűrűje tehát a zalogosnál maradt, a ki másnap a gyűrűt sietett valóságban elzalogolni, egyik e célt szolgáló közhasznú intézetben. Ezért Préz Hermina Mészáros ellen megtevette a följelentést.

— **A gazdasági akadémia hallgatóinak estélye.** E hó 20-án, szombaton este tartja meg a debreceni gazdaság-íjűség ez évi mulatságát a Royal-szálló dísztermében, mely a jelekből ítélve annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel nemcsak a debreceni, hanem az összes gazdasági akadémiai részvételével fog lefolyni. Vasárnap délelőtt rendezi ugyanis a „Debreceni Gazdasági Akadémia Sportegylete” az ez évi gazdaság birkozó bajnokságokat s éppen ezért halasztották el ennyire a terminust. Nagyban fogja emelni az est fényét a debreceni urleányok s a pallagi gazdaságok által bemutatandó palotás, melyet Perzel Karola tanít be s melynek próbái már javában folynak. A rendezőség élén a két tanár-elnökkel nagy buzgóságot fejt ki a siker érdekében s előreláthatólag fényes siker fogja koronázni munkájukat. A mulatság kezdete este 9 órakor. Személyjegy ára 4 kor., családjegy 10 korona.

— **Elfogott zsebmetsző.** A debreceni rendőrség detektívjei az éjjel elfogták Fülöp Samu Sándor közismert zsebtolvajt, aki Nagyváradról jött át hozzánk vendégszerepelt. A kihágási bíróság Fülöpöt, aki Debrecen város területéről ki van tiltva, harminc napi elzárásra ítélte, tiltott viszatérés miatt.

— **Furlangos lopás Szoboszlón.** Az ügyézséghez feljelentés érkezett ma Hajdusoboszlóról, hogy Borbély Gábor odaváló lakostól egy takarékpénztári részvényt loptak el, amelynek értéke 700 korona. A lopás hónapokkal ezelőtt történt. Borbély Gábor a lopást észrevette annak idején, de azért nem tett feljelentést, mert arra számított, hogy a tolvaj osztlékért jelentkezni fog a bankba s ekkor nyakon csípi. Borbély ezen számítását azonban keresztül huzta a tolvaj furlangja, mert nem Hajdusoboszlón hanem Budapesten váltotta be a kupont, amelyre az osztléket kifizették. A Hazai Bankban megjelent ugyanis egy ember, aki magát Kálmán Móricnak mondta. A Hazai Bank a kupont beváltotta s a szelvényt áttette a szoboszlói pénztárhoz, hogy utalja át a pénzt. Így tudták meg, hogy Borbély Gábor részvénye egy állítólagos Kálmán Móricnál van. A nyomozás megindult, azonban kiderült, hogy a jelzett helyen Kálmán Mór nem lakik.

— **Szent-Anna-utczal koser székembe egész gyenge tejes borjuhnsnak 56 krajczár kilója, nem összetévesztetni a szalmarággal.**

— **Hol lehet jól étkezni? A Royal éttermében.** Elfogad havi étkezésre 2 korona couvert table hore 5 fogással. Kitűnő villásreggeli, Dreher korona sör. Bankettek, lakodalmakra és bálókra, kabarékra a termeket jutányos árban. Tisztelettel Hauer Bertalan, tulajdonos.

— **Eredeti tréfás tombola nyermény tárgyak, tombola jegyek és teljes tombola összeállítások a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.**

— **Gummi különlegességek Györfi Sándor kötszerésznél Simonffy- u. 2. sz. a.**

— **Olcsó és előnyös feltételek mellett öröszthető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete (Csepel-u. 1.)**

— **60.000 darab külföldi bélyeg ritkaság érkezett a Harmathy antiquariumába Fűvészkert-u. 14. kaphatók fél és negyedáron.**

— **Harmathy antiquarium Fűvészkert u'cza 14. Díszművek, regények, zeneművek, s bármily könyvek potom áron kaphatók. Könyvtáraknak külön ajánlat, árlap ingyen.**

Törvénykezés.

Ellített tolvajok. A debreceni törvényszék mai ülésén csupa apróbb lopási ügyekben ítélkezett. A tárgyalás bevégeztével ellítették a következő bűnösnek talált vádlottakat: Jáger Mártont 40 korona, büntársát Weisz Zálit 15 korona pénzbüntetésre. Jeremiás Józsefné Budai Zsuzsanna zsidó-árusnőt egy havi fogházra; Kovács Ferenc egykei lakost 2 havi fogházra, Lengyel Pál büntársát 14 napi fogházra. Végül Kun Imre, Nábrádi Lajos és Nagy István napszámosokat ugyancsak lopás büntetéseért 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

—chvarez E. debreceni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. március 9

1909. októberi buza	11.31—32
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	13.66—67
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	9.45—46
1909. áprilisi rozs	10.41—42
októberi zab	—
1908. májusi zab	8.76—77
1909. áprilisi zab	—
1900. májusi tengori	7.52—53

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debrecen, Piac-utca 16 sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi-, és gyermek fehérművek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

A debreceni izraelita hitközség engedélye és megbízása folytán **1. hó 8-án, hétfőn lakásomon Széchenyi-utca 6. szám alatt megkezdtem**

a kézi pászka sütését.

A t. közönség előtt már a múlt években is ismeretes lelkiismeretességgel és tiszta kezelettel fogok igyekezni vevőimet kielégíteni. Tojásos pászka megrendelhetők.

B. pártfogásukat kérve tisztelettel

Rei hmann Ignác.

Nagy alkalmi vásár

bezárólag f. hó 31-ig

a **kék csillag**-nál.

Kész blousok 85 kr. feljebb
 „ barhet aljak . 1.30 „ „
 „ szövet . 2.40 „ „
 „ barnet alsó szok. 1.10 „ „
 „ „ „ bugy. 95 „ „

Azonkívül itt fel nem sorolt áruk nagy választékban igen olcsó árban szerezhethető be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítek. Szíves pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

Kossuth-utca 17. Simonffy ház.

Kölcsön
10 kor. legjután

FŐ
Debreceni el
Kossuth
A kölcsönz
ivlámpa a

SCHRAD

Saját

legfinon

tábla li

pálinka

Egy patron

Hugó Sc

Fer

Brosura elő

Wilh. Maag

Dono

DEBRE

Meny

Vász

„ Kál

Oriá

Neubauer

Sz

Kivánatra

Szíves

Pav

Debrec

Épület

szaksz

sek te

tékes

szaki

Kölcsön ivlámpákat

10 kor. havi lefizetés mellett legjutányosabban rendez be

FÖLDEVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
Kossuth u. 1. Telefon 188.

A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa a megrendelő tulajdonába megy át.

SCHRADER GYULA likörpatron

törvényileg védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és tábla likör, keserű és pálnka sb. 100 fajtaban kapható. Egy patron ára, 2% literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader
Feuerbach-Stuttgart.

Brosura előismerésekkel főraktáram által Ausztria Magyarország részére
Wilh. Maager, Wien, III/3. am Neumarkt 3.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kész fehérnemű.

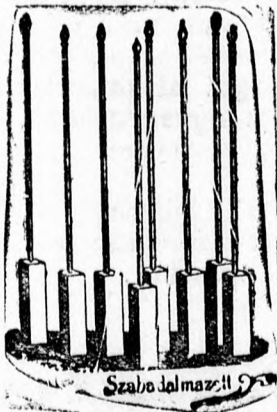
Női divatárak.

„Külön szőnyegosztály.”

Óriási választék!

Neubauer János sodronymű gyáros

Debreczen, Rétmalom-u. 4.

Készít: szabadalmazott beton ümbös szőlőugaszalapot, sodronykerítéseket szabadalmazott csőszlopokkal a leggyorsabbtól a legdrágábbig, nyárilakok, emléktertek, teniszpályák, parkok, szállók, gyümölcsösök, fácskák stb. bekerítésére. Továbbá kintő ruganyes sodronygyémet, szabadalmazott, acélsodrony kocsilást, ökörszárkosarat, sodronylábrólót, föld és kavicsáthányó rosták, baromfihámat, tavics és fahordó korát, ablakrostélyokat, szőlőrosta szövetet és szabadalmazott menyegző védőfonatot, tűkészsodronyt, szőre festett erős sodronyhát lőt légy és szunyog ellen stb.

Kívánatra nagy képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

És íves pártfogást kérve

Neubauer János.

Pavlovits és Szilágyi

Építési és építő mesterek építési vállalata

Debreczen, Placz-u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel épületek felépítése szakszerű kivitelben Lakásberendezések tervezése. Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok. — Telefon 667.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Placz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desiniciálószeresek Creolin, Carboll, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára, ugyazintén nagy választék mindentelje gummiárakban, sárvékótokban, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi bor-párlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb tüzletben

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 3 korona 15 fillér bérmentve utánvétel.

Védjegy.

Egyedül készíti

Grósz Nagy Ferenoz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszaru” gyógyszerár

Telefon 496.

Telefon 496.

A legolcsóbb gyári áron

beszeresethők elsőrendű minőségű Schroll féle csiffenek, csikós-jegű havasi vásznak, damaszt, asztalneműek, törülközők, ágyszőnyegek, való damaszt grádlik, kanna-vásznak, rumburgi, irlandi, creas és czer-nafonal vásznak, derékalkák, angliak, továbbá minta vagy mérték után megrendelhető mindenféle férfi, női, és gyermek fehérnemű, olosó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

Vászon, kézmű és rövidárak raktárában

Placz-utca 28. sz. a Nagy-tőzsde-mellett.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debreczen, Nagytrafik udvar

Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ivlámpaszekék, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölcsön ivlámpák havi 3 korona díjért.

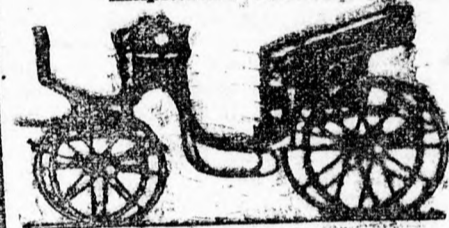
Telefon 210. Telefon 210.

Fáblán László

kocsigyára

DEBRECZEN, Balvan-utca 64. szám.

Alapítva 1902-ben.

Raktáron tart mindennemű kocsit és hajókocsit Régi kocsikat újra becsesül, jó kocsik levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan esztétikán. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Placz-utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern elektrotechnika minden e szakmába vágó munkáival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezésait a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen utányos árban készíti. Tervezetek és költségvétés díjtalan.

Legbiztosabb szőpítőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépíti, fiatalít! Legkíméletesebb szőpítő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztáltsággal ellen. Egy teáskanál 1 kor. Nővér való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás áruval.

Ugyancsak legnagyobb raktár minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és házon kívüli gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenoz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496.

Telefon sz. 496.

1909/1 1-2. old.
Viepesutobol

fog bekövetkezni. Az alispán felszólította a községi és körjegyzőket, hogy e célból hozzájuk forduló gazdáknak legyenek segítségére.

Kabaré-délután. A debreceni magántisztviselők és kereskedő ifjak társasága március hó 14-én, vasárnap délután a Royal-szálloda disztermében a létesítendő saját ott hona javára kabaré-délutánt rendez a következő műsorral: 1. Huszár induló a Tancos Huszárok c. operettből. Előadja a Magyar Imre és fia zenekara. 2. Modern mesék. Felolvassa Gál Zoltán dr. 3. Petőfi legendája. Irta dr. Várady Antal. Zenekíséret mellett előadja Szilass Hugó 4. Trantella tánc. Lejtik Rosenberg Zsófia és Rózsa Irén urleányok. 5. Lavotta szerelme. Ocskai Brigadérosból. Hegedűn előadja ifj. Magyar Imre. 6. Költemények. Irta és felolvassa Fényes Jenő. 7. Ária a Zsidónő c. operából, Belépő Katalin operettből. Énekli Grünberger Erzsike urleány, zongorán kíséri Brück Emil. 8. Huszár a menyországban. Bakalevél. Irta Gárdonyi Géza. Szavalja Rónai Nándika. 9. Zongora soló. Játssa Brück Emil. 10. Kabaré dalok. Énekli Hermann Nándor. 11. Részlet a Nagyidai cigányokból. Előadja Losonczy Arthur. 12. Tréfás egyveleg. Magyar Imre és fia zenekara által. Confrencier Jakobovits Imre. A műsor délután fél öt órakor kezdődik. Belépti-díj: ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér.

Mozgósítási hírek Debrecenben. Ma Debrecenben, honnan nem, széltebén-hosszában háborus hírek terjengtek. Azt beszélték, hogy a 39-ik gyalogezredhez a sürgős mozgósításra vonatkozó parancs megérkezett. A parancs állítólag arról is szól, hogy a már kiállított behívókat kézbe-seítsék az ezredhez tartozó legénységnek és tartalékos tiszteknek. A riasztó hír futó tűzként terjedt a városban. Lapunk munkatársa kérdést intézett Kovács József polpármesterhez, hogy a város katonai ügyosztályához érkezett e ily rendelet, de a polgármester azt felelte, hogy még eddig nem érkezett ily rendelet a városhoz.

A debreceni esperantó-tanfolyam. A debreceni esperantista egyesület tanfolyamának bevezető előadását tegnap tartotta meg Török Péter főiskolai tanár az „Angol királynő” kis fehér termében nagyszámu és figyelmes hallgatóság részvétele mellett. Tekintettel a tagok különböző idejű elfoglaltságára, azt határozta a vezetőség, hogy párhuzamosan két tanfolyamot fog tartani, még pedig az egyiket kedden és csütörtökön 6 órától 7 óráig, a másikat hétfőn és pénteken este 8 órától 9 óráig, továbbra is az Angol királynő nevezett helyiségében. Új tagokat a tanfolyam tartama alatt is felvesznek, de az egyenletes haladás érdekében kívánatos, hogy az érdeklődők minél előbb beiratkozzanak. A beiratkozásokat és a tagbefizetéseket a tanórákon is lehet eszközölni. Ugy az Esperanto-nyelv, mint az egyesület iránt városszerzte nagy az érdeklődés.

Szakácsnő teazsur a külső vásártéren. Ma délután bohózatba illő panasszal állított be a rendőrség bünygi osztályára egy fiatal, jóarcu Külsővásártéren lakó szakácsnő, Préz Hermina. Préz Hermina előadta, hogy Mész Márton kárpitós segéd nemcsak érzelmi de anyagi tekintetben is durván megsértette. Az eset úgy történt, hogy vasárnap délután egyik barátjánévvel Sárosi Borcsánál teazsurt rendeztek és ez alkalommal a teázás után a szokásos társasjáték sem maradt el: a zalogosdi. A konyhatündér Herminának tetszett a játék, de mikor zalogkiváltásra került a sor, szörnyen szemérmes természete sehogysem vette be, hogy a zalogát Mész Márton által lefoglalt gyűrűt Poresin József villanyszerelőtől 5 csók árán kiváltsa. A szemérmes Hermina gyűrűje tehát a zalogosnál maradt, a ki másnap a gyűrűt sietett valóságban elzalogolni, egyik e célt szolgáló közhasznú intézetben. Ezért Préz Hermina Mész ellen megtegte a följelentést.

A gazdasági akadémia hallgatóinak estélye. E hó 20-án, szombaton este tartja meg a debreceni gazdasz-ifjuság ez évi mulatságát a Royal-szálló disztermében, mely a jelekből ítélve annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel nemcsak a debreczeni, hanem az összes gazdasági akadémiai részvételével fog lefolyni. Vasárnap délelőtt rendezi ugyanis a „Debreczeni Gazdasági Akadémia Sportegylete” az ez évi gazdasz birkozó bajnokságokat s éppen ezért halasztották el ennyire a terminust. Nagyban fogja emelni az est fényét a debreczeni urleányok s a pallagi gazdaszok által bemutatandó palotás, melyet Perczel Karola tanít be s melynek próbái már javában folynak. A rendezőség élén a két tanár-elnökkel nagy buzgóságot fejt ki a siker érdekében s előreláthatólag fényes siker fogja koronázni munkájukat. A mulatság kezdete este 9 órakor. Személyjegy ára 4 kor., családjegy 10 korona.

Elfogott zsebmetsző. A debreceni rendőrség detektívjei az éjjel elfogták Fülöp Samu Sándor közismert zsebtolvajt, aki Nagyváradról jött át hozzánk vendégszerepelni. A kihágási bíróság Fülöpöt, aki Debrecen város területéről ki van tiltva, harminc napi elzárásra ítélte, tiltott visszatérés miatt.

Furfangos lopás Szoboszlón. Az ügyezőséghez feljelentés érkezett ma Hajduszoboszlóról, hogy Borbély Gábor odaváló lakostól egy takarékpénztári részvényt loptak el, amelynek értéke 700 korona. A lopás hónapokkal ezelőtt történt. Borbély Gábor a lopást észrevette annak idején, de azért nem tett feljelentést, mert arra számított, hogy a tolvaj osztlékért jelentkezni fog a bankba s ekkor nyakon csipik. Borbély ezen számítását azonban keresztül huzta a tolvaj furfangja, mert nem Hajduszoboszlón hanem Budapesten váltotta be a kupont, amelyre az osztléket kifizették. A Hazai Bankban megjelent ugyanis egy ember, aki magát Kálmán Móriának mondta. A Hazai Bank a kupont beváltotta s a szelvényt átadta a szoboszlói pénztárnak, hogy utalja át a pénzt. Így tudták meg, hogy Borbély Gábor részvénye egy állítólagos Kálmán Móránál van. A nyomozás megindult, azonban kiderült, hogy a jelzett helyen Kálmán Mór nem lakik.

Szent-Anna-utcai koser székembe egész gyenge tejes borjúhúsnak 56 krajczár kilója, nem összetéveszteni a szalmarágóval.

Hol lehet jól étkezni? A Royal éttermében. Elfogad havi étkezésre 2 korona couvert table hore 5 fogással. Kötő villásreggeli, Dreher korona sör. Bankettek, lakodalokra és bálokra, kabarékra a termeket jutányos árban. Tisztelettel Hauer Bertalan, tulajdonos.

Eredeti tréfás tombola nyere-mény tárgyak, tombola jegyek és teljes tombola össze állítások a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.

Gummi különlegességek Györfi Sándor kötszerésznél Simonffy- 2. sz. a.

Olcso és előnyös feltételek mellett törleszhető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete (Csepő-u. 1.)

60.000 darab külföldi bélyeg ritkaság érkezett a Harmathy antiquariumába Fűvészkert-u. 14. kaphatók fél és negyedáron.

Harmathy antiquarium Fűvészkert u'ca 14. Díszművek, regények, zeneművek, s bármily könyvek potam áron kaphatók. Könyvtáraknak külön ajánlat, árlap ingyen.

Törvénykezés.

Elítélt tolvajok. A debreceni törvényszék mai ülésén csupa apróbb lopási ügyekben ítélkezett. A tárgyalás bevégeztével elítélték a következő bűnösnek talált vádlottakat: Jáger Márton 40 korona, büntársát Weisz Zálit 15 korona pénzbüntetésre. Jeremiás Józsefné Budai Zsuzsánna zsbárosnőt egy havi fogházra; Kovács Ferenc egyeki lakost 2 havi fogházra, Lengyel Pál büntársát 14 napi fogházra. Végül Kun Imre, Nábrádi Lajos és Nagy István napszámosokat ugyancsak lopás büntettségért 20-20 korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Közgazdaság.

Terménytözsde.

chvarcz E. debheczeni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. március 9

1909. októberi buza	11.31-32
1908. májusi buza	11.31-32
1909. áprilisi buza	13.66-67
májusi rozs	11.31-32
1909. októberi rozs	9.45-46
1908. áprilisi rozs	10.41-42
októberi zab	11.31-32
1908. májusi zab	11.31-32
1909. áprilisi zab	8.76-77
1900. májusi tengori	7.52-53

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debrecen, Piac-utca 16 sz.
Eika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harsenyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcso árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

A debreceni izraelita hitközség engedélye és megbizása folytán **1. hó 8-án, hétfőn** lakásomon **Széchenyi-utca 6. szám** alatt megkezdem

a kézi pászka sütését.

A t. közönség előit már a mult évekből is ismeretes felkiismeretességgel és tiszta kezeléssel fogok igyekezni vevőimet kielégíteni. Tojásos pászka megrendelhető.

B. pártfogásukat kérve tisztelettel

Rei hmann Ignác.

Nagy alkalmi vásár

bezárólag f. hó 31-ig

a kék csillag-nál.

Kész blousok	85 kr. feljebb
barhet aljak	1.80
szövet	2.40
arnet alsó szok.	1.10
bugy.	95

Azonkívül itt fel nem sorolt áruk nagy választékban igen olcsó árban szereshető be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítek. Szives pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

Kossuth-utca 17. Simonffy ház.

Kölcsön ivlámpákat

10 kor. havi lefizetés mellett legjutányosabban rendez be

FÖLDEVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
Kossuth u. 1. Telefon 188.
A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa a megrendelő tulajdonába megy át.

SCHRADER GYULA likörpatron

törvényileg védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és tábla likör, keserű és pálinka sb. 100 fajtaban kapható. Egy patron ára, 2 1/2 literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader

Feuerbach-Stuttgart.

Brosura előismeréssel főraktáram által Ausztria Magyarország részére

Wilh. Maager, Wien, III/3. am Neumarkt 3.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kéz fehérnemű.

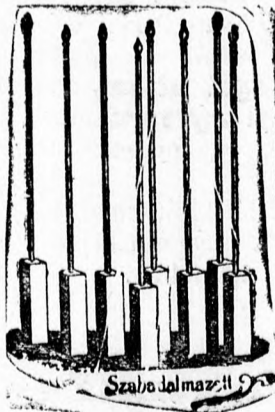
Női divatárak.

„ Külön szönyegosztály. „

Oriási választék!

Neubauer János sodronymű gyáros

Debreczen, Rétfalóm-u. 4.

Készít: szabadalmazott be-
ten tömbös szőlőlugasoslo-
pot, sodronykerítések
szabadalmazott csészlopok-
kal a leggyorsabbá a leg-
diszesebbig, nyárilakok, or-
lékkertek, teniszpályák, par-
kok, szőlők, gyümölcsösök,
fácánosok stb. bekerítésére.
Továbbá kitérő ruganyos
sodronyágybetét, szabadal-
mazott, acélsodrony kocsi-
ülést, ökörszárkosarat, sod-
ronylábrólót, föld és kavics-
átvály rosták, baromihá-
nat, tavica és fahordó ko-
ra it, ablakrostélyokat,
szótörőszövetet és sza-
badalmazott menyestet véd-
fonatot, tűkészsodronyt,
zöldre festett erős sodronyhá-
lót légy és szunyog ellen stb

Kivánatra nagy képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Szíves partifogást kérve

Neubauer János.

Pavlovits és Szilágyi

műpítész és építő mesterok építési vállalata

Debreczen, Placz-u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás,
művészi kiképzéssel Épületek felépítése
szakszerű kivitelben Lakásberendezé-
sek tervezése. Telkek és épületek ör-
lékesítése. Ingatlanok becslése és mű-
szaki ügyekben tanácsok. — Telefon 667.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
Placz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötsze-
rek, desiniciálószerek Creolin, Car-
bol, mindennemű állatgyógyászati
cikkék és műszerek. Sertés és marha
tápporok és Fluidok nagy raktára,
ugyszintén nagy választék mindentel-
ben, sörvítőkhöz, valamint fényképezéshez szük-
séges vegyszerekben.

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi bor-
párlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac gőz-
főzde állandó hivatalos
vegyl ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb
tízletben

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Elismert legjobb külön-
legesség a bajusz nö-
vesztésére és ápolására,
mely meg nem avasodó
zsírmentes növényi bal-
zsamos anyagokból ké-
szül.

Hatása gyors és biztos.
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak
2 doboz küldetik 2 korona
15 fillér bérmentve utánvétellel.

Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszervu” gyógyszerár

Telefon 496. Telefon 496.

A legolcsóbb gyári áron

beszeresethők elsőrendű minőségű Schroll
féle olífenek, csikós-jegyű havasi vász-
nak, damaszt, asztalneműk, törülközők,
ágyhuzatokra való damaszt grádlik, kanna-
vászok, rumburgi, irlandi, croas és czér-
natonal vászok, derékalkák, anglak,
továbbá minta vagy mérték után meg-
rendelhető mindenféle férfi, női, és gyer-
mek fehérnemű, olosó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

Vászon, kézmű és rövidárak raktárában
Placz-utca 28. sz. a Nagy-tűzsdé-mellett.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi tele-
fonok berendezését és évi kezelé-
sét és minden e szakba vágó leg-
kompikáltabb munkát ugy helyben
mint vidéken a legolcsóbban és
szakszerűen — több évi jótállás
mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata
Debreczen, Nagytrafik udvar

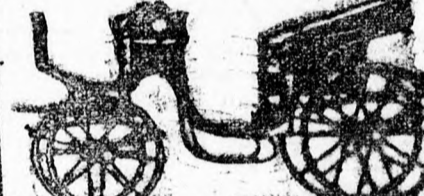
Minden irányba égő Wolfram-lám-
pák, ivlámpaszekék, csillárok, izzó-
lámpák nagy választéka a legol-
csóbb árban. Kölcsön ivlámpák
havi 3 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

Fáblán László

kocsigyára
DEBRECZEN, Placz-utca 64. szám.

Állapítottatott 1907-ben.

Raktáron tart mindennemű kocsit és hajókocsit
Régi kocsikat újra becsesél, jó kocsiban levő
javított kocsik mindig raktáron vannak.
Javításokat olcsón és pontosan eszköz-
zöl. — Képes árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli
Vállalata az Egyesült Villamosági
és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Placz-utca
77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern elektrotechnika minden
e szakmába vágó munkáival
foglalkozik, — lakások, üzletek,
kastélyok, gyárak, műhelyek és
egyéb helyiségek Villanyvilági-
tást és Erőátviteli berendezést
a legmegbízhatóbban, a legna-
gyobb szakszerűséggel és igen
utányos árban készíti.
Tervezetek és költségvétés díj-
talan.

Legbiztosabb szőpítőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkímélőbb szőpítő,
májfoltok, pattanások és az arc bőr
talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. Műzsa
való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás áruvege.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-
és külföldi gyógyszer különlegességeknek
pipere csikkeknak és hásonszertű gyógy-
szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszervu” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

1909/1 1-2 old.
Viepesulobol

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett mindenszó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék .. választélyegyet csatolni. ..

Egy kifutó hetes felvétetik. Czím a kiadóhivatalban.

Eladó földbirtok. Debreczen határában a városához 5 kilométer távolságban az Újföldön a Monostorpályi útfélen 75 hold föld parcelláz a, avagy egészben azonnal eladó. Értekezhetni József kir. h. utca 22 szám alatt.

Magán-detektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Két papírvágó gépkés igen olcsón eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Tanuló felvétetik fizetéssel Kegyes Ferenc siraóüzletében Piacz-utca 58.

A Piaczhoz közel egy jó forgalmu teljesen berendezett mézsárszek május 1-től kiadó. Czím Mik ós-u 10 sz. alatt a háziurnál.

Harmatby antiquarium fűvészkert-u. 14. Dizművek, regenyek, zeneművek, s bármily könyvek potom áron kaphatók. Könyvtáráknak kúton ajánlat, ár-áp ingyen.

Hat szobás lakás Egyháztér 13 sz. alatt továbbá 2 butorozott szoba kiadó.

Boros hordókat keresek megvételre különböző nagyságon használt állapotba. Czím a kiadóba.

Száraz vágott tűzifa 100 kilogramonkint 1 frt. 20 kr. *Vadászna* Varga-utca 35. Telefon 488

Könyvelést keresek a reggen órákra lehetőleg szabó üzletben cím a kiadóban.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

Eladó huszezer gyokeres Ezerjó szőlővessző. Ezre negyven korona. Tegás, Hajdu m. Abionczy László ref. lelkesz.

Kézett varrónó intelligens házakhoz ajánlkozik, otthon is vala. Cím a kiadóban.

Egy karikán apró kulcsok elveszték. Megtaláló jutalomra részüt Aszódi Márton pipásnál Degenfeld-ter.

Helyben a legforgalmasabb helyen egy fűszer üzlet helyiség berendezéssel azonnal eladó. Hatvan utca 7.

Üzleti könyvek csakis Hoffmann és Kronovitzna Piacz-utca 49 kaphatók olcsó árban.

Gyermektelen házaspárnál magányos nő olcsó és tiszta lakást kaphat. Miklós-utca 8. sz.

Eladó ház. Szécsényi utca 50 sz. a. 393 négyszögöl udvarral, 35.000 koronáért, mely vételárból a betabázott 25.000 kor. adó-ság átvétele mellett a kézpzfizetésben fizetendő 10.000 kor részletekben is fizethető, esetleg ennek törlesztésében egy kiingatlan, ház, kert, stb. adható. Ért. Aran János utca 59 sz. a.

Mérlegképes könyvelő nő, igen megbízható pénztárnoki, vagy más irodai állást keres. Czím a kiadóban.

Könnnyű mellékkeresetre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásaiival óhajtanak foglalkozni. Czím a kiadóba

3 szobás lakást keres május 1-ére fiatal házaspár. Czím a kiadóban.

CZIGARETTAZÓK!
100 db. hüvely nikotin mentes:

Kip-hop	08	Riz	14
Tuzsi	10	Parafus	14
Dej-ba-b	12	Arany	20
Kulbri	különlegesség 16 k.		

Kapható **HARMATH'S** szivarkehüvelykülönlegességek fóráktárában Debreczen fűvészkert u. 14.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

az Ernyőgyárban.

Az üzlet teljes felosztatása miatt mélyen leszállított árak

MERKLER SOMA,
DEBRECZEN, Piacz-utca 28. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy az **özv. Szedlák Józsefné urnó férfi szabó üzletét megvettem** és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg a legújabb divatu hazai és külföldi szövetekkel rendeztem be, melyekből a legdivatosabb és legjobb kivitelben szigoruan szabott szolid árakon készítek: **angol utcza, szalon, sport, magyar és diszmagyar öltönyöket, papl egyenruhákat és fővegeket, szolgál egyenruhákat** és minden e szakmához tartozó dolgokat.

Ugy az itthon, mint hosszabb ideig tartó külföldi tanulmányutamon szerzett bő tapasztalataim arra a reményre jogosítanak, hogy a nagyérdemű uri közönség igényeit e téren minden tekintetben kielégíthetem.

A nagyérdemű közönség partfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Szabó László.

A Harmat Crème
arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
Készítő helye a fóráktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerfára.
Debreczen,
Főplacz 31, a városházzal szemben.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

a nagy alkalmi vásár!

Megérkezett a tavaszi idényre minden a mi legszebb, legelegánabb, ugy szövetekben mint selymekben.

Óriási választék a legutolsó divat szrinti Costüm, Blouse és pongyola kelmékben. Gyönyörű mosó Francia gyapju delaineekben.

Valódi angol Zephirek és ruha vásznak, kretonok batiztok. Arany és gumi öv különlegességek. Gyönyörű ajour és sima női harisnyák, elegáns remek csipke és selyem blousok, férfi és női fehérneműek, gyermek harisnyák, selyem zsinórok és sujtások minden színben. Szönyegek csipke és szövet függönyök, ágy garnitourak, mindenféle divat czikkeek, Saját készítésű paplanok, valódi lenvásznak és madepolai Shiffonok minden czik meglepő olcsó árban szerzethető be.

Molnár V. J. és Társa fiókja
Kossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.

Értesítés. A Monoszterly és Kozmik Pesti nagy cég csödtömegből vett áruk megérkeztek u. m. **sima és blouse selymek, kosztüm és blouse kelmék, selyem és csipke blousok, selyem és cloth szoknyák, angol zephirek** és minden itt fel nem sorolt czikkeek olcsó szabott árak mellett kaphatók

I. f. Klein Ignácznál
Piacz-utca, Kistemplommal szemben.

Férfi ingek és harisnyák, ugyszintén gyermek és női harisnyák mesés olcsó árban kaphatók.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. szám, a főpostával szemben.